

L'estómac de la burgesia

"Si els sociates haguessin guanyat les eleccions a la Generalitat catalana, ara tindríem un grup de notables cantants oficials, és a dir, de la Generalitat, del qual sembla que no pot disposar el president Pujol per divergències de pensament."

Joan Manuel Serrat ha fet 50 anys (24-12-1993). A *El Periódico de Catalunya* —que dedica tres planes a celebrar l'aniversari—, Gabriel Jaraba diu que Joan Manuel Serrat és "(...) el eslabón perdido entre Conchita Piquer y Bob Dylan, pero también entre Apel·les Mestres [A la taverna d'en Mallol s'hi canta i s'hi balla...] y Carlos Gardel; y entre Angelillo y Pete Seeger, entre los anónimos cantantes de los himnos de las Brigadas Internacionales y el Duo Dinámico". Déu n'hi do! Però la cosa no s'atura aquí, Gabriel Jaraba s'arrisca fins i tot a identificar Raimon com "el eslabón perdido entre Domenico Modugno y Jean-Paul Sartre, entre Ausiàs March y Ludwig Wittgenstein". Embolica que fa fort.

Els cinquanta anys del noi del Poble-sec serveixen també per a fer surar un cop més el controvertit tema de la Nova Cançó i la seva decadència, per no dir la seva desaparició. Al diari *El País* —que dedica dues planes al cinquantenari de Serrat— el periodista Nacho Sáenz de Tejada diu a Joan Manuel: "Hoy es difícil hallar reediciones de sus primeras canciones en catalán. En castellano, en cambio, se ha publicado toda su obra. No parece muy normal". I el cantant li respon (tradueixo del castellà): "En la Cançó hem sofert un profund retrocés. A final dels anys 60 i començament dels 70, Catalunya podia presumir d'un gran equip de músics —des de Raimon a Pau Riba, des de Llach a Serrat, amb grups que feien música progressiva o folk—, que no et trobaves en altres països europeus amb més possibilitats. Però al 1976, semblava que la Cançó era un fet reservat per a les dictadures, per al franquisme (és a dir, per a combatre les dictadures, el franquisme)". "La majoria —diu el cantant— no teníem un pensament conservador; quan la dreta va guanyar les eleccions autonòmiques a Catalunya, el no tenir gent propera (al nostre pensament) va fer que la Cançó no trobés suport". "Això —acaba dient en Serrat— és el que fa que solament tres o quatre de nosaltres puguem sobreviure, perquè tenim altres mercats. La resta ha sofert una terrible i dura condemna per part dels qui presumeixen de demòcrates i, de fet, són uns intolerants".

És a dir, que si hagués guanyat l'esquerra —el senyor Obiols, el senyor Narcís Serra, el senyor Maragall i aquell senyor tan eixerit que surt al programa de *La Barberia*, el doctor Sobrequés— les coses haurien anat d'una altra manera. Si els sociates haguessin guanyat les eleccions a la Generalitat catalana, ara tindríem un grup de notables cantants oficials, és a dir, de la

Generalitat, del qual sembla que no pot disposar el president Pujol per divergències de pensament.

Això em recorda el que deia Manuel Vázquez Montalbán a Raimon en l'*Antología de la "Nova Cançó" catalana* que Vázquez va publicar l'any 68 a Ediciones de Cultura Popular, SA. "Li dic, a Raimon —escrivia Vázquez (tradueixo del castellà)—, que tinc una fe enorme en l'estómac de la burgesia catalana, present i absent. És un estómac d'acer, amb uns enormes queixals dentats que ho trituren tot. La sang de la burgesia del segle XX és tan resistent a les intoxicacions com la de les rates de les grans ciutats". (*¡Olé Manolo!*) "La consciència de la burgesia és tan integradora com les arenes movedisses: una miqueta de José María Pemán per a somriure tot instruint, una miqueta de Clàudia Cardinale per a sobreviure a la frustració, una miqueta de Raimon per a treure les teranyines, un bon *Marat-Sade* per a estar à la page i fingir que s'assumeix el que no es desitja assumir, deu minutets de Marcuse per a comprendre allò que resulta inútil de comprendre".

Què deu tenir l'estómac de la burgesia de Convergència i Unió que no tingui l'estómac de la burgesia del PSC-PSOE per a no haver sabut integrar, fer-se seu, un cantant com Joan Manuel Serrat? Misteri.

Nota sobre *Tirant lo Blanc*. Tot fullejant l'edició francesa del llibre d'Italo Calvino *Perché leggere i classici (Pourquoi lire les classiques)*, Seuil, París, octubre 1993), em trobo amb un interessant article sobre "Tirant le Blanc, le héros du premier roman de chevalerie ibérique", en què l'autor cita unes ratlles del capítol XXXI del llibre de Joanot Martorell —el diàleg entre Tirant i l'ermità—; unes ratlles que el traductor de Calvino, Jean-Paul Manganaro, reproduceix en la traducció francesa d'Audrey Davaine: "Mon fils, dit l'ermite, l'ordre en entier est écrit dans ce livre...". A peu de pàgina, l'anomenat Jean-Paul Manganaro afegeix una nota en la qual es llegeix: "Le texte original est le suivant: 'Hijo mío —dijo el ermitaño— toda la orden está escrita en ese libro". És a dir, que segons el senyor Jean-Paul Manganaro, l'edició original de *Tirant lo Blanc* no és altra que *Tirante el Blanco*. Vive la France! Hem de suposar que la ignorància de la qual presumeix el senyor Manganaro no és extensible a l'insigne Italo Calvino. De totes maneres, si algun lector tenia a mà l'edició original del llibre de Calvino (Mondadori, Milà, 1991) li agrairia que ens en fes cinc cèntims.

Joan de Sagarra